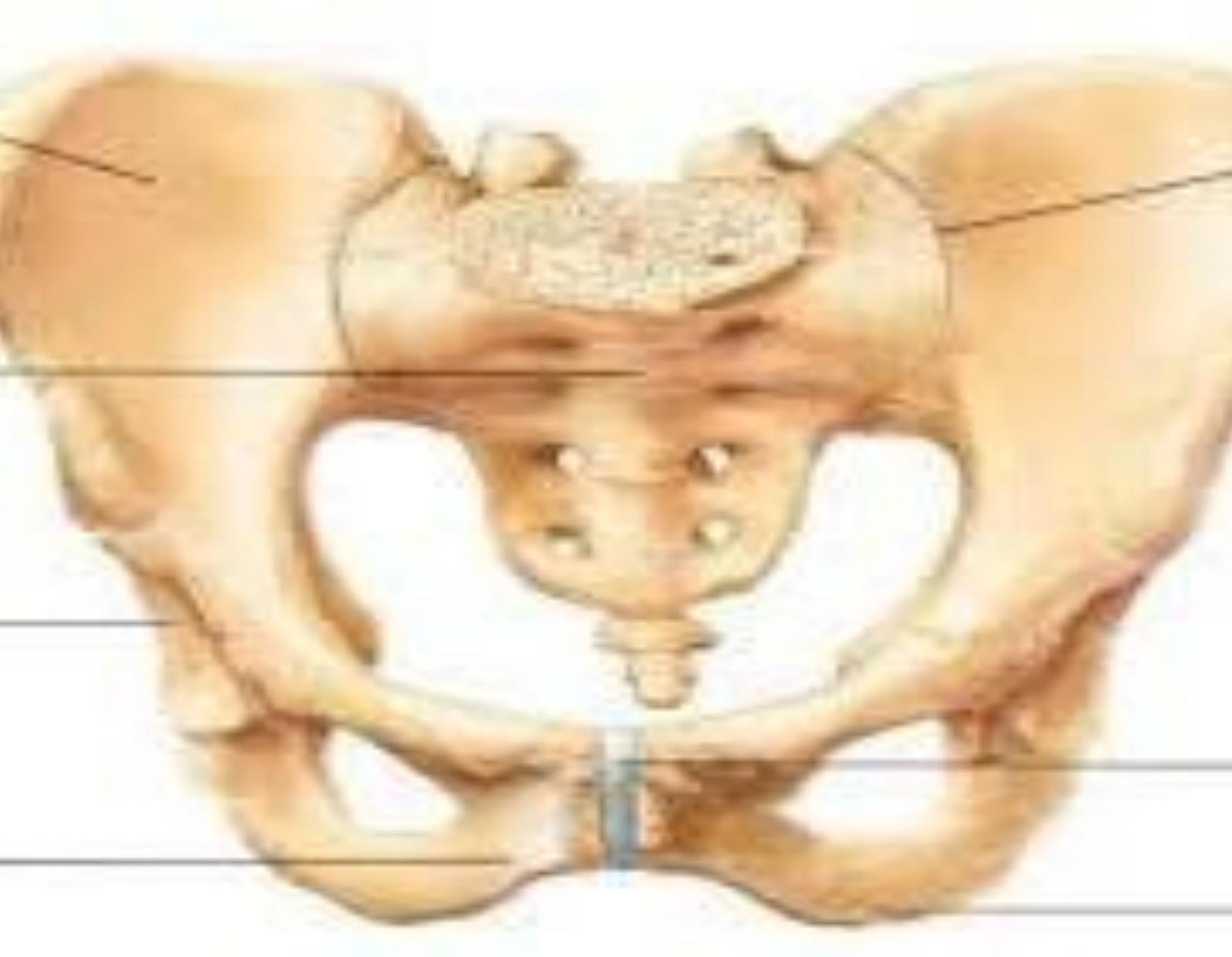

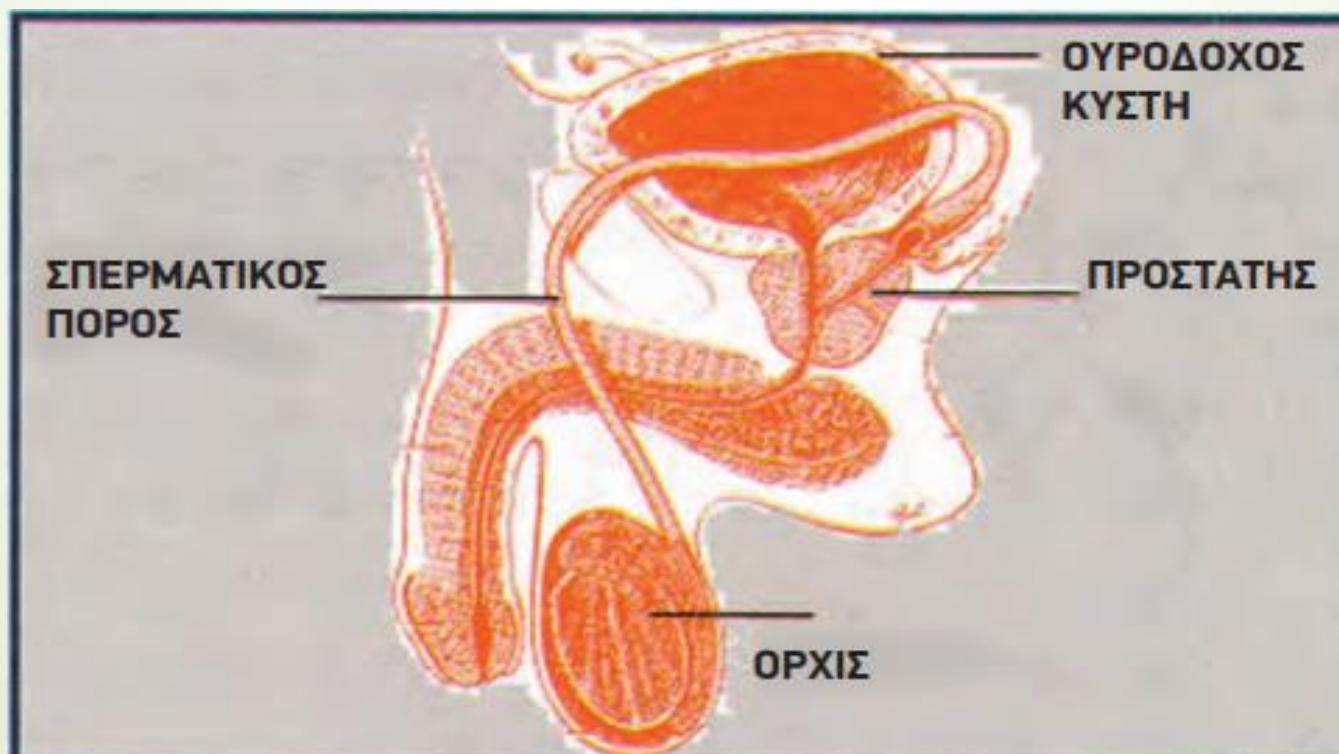
ΓΕΝΝΗΤΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ

-
- Το γεννητικό σύστημα χρησιμεύει για την αναπαραγωγή του ατόμου και διακρίνεται:
 - A. Στο γεννητικό σύστημα του άνδρα και
 - B. Στο γεννητικό σύστημα της γυναίκας.
 - Τα γεννητικά όργανα που αποτελούντο γεννητικό σύστημα, τόσο στον άνδρα όσο και στη γυναίκα, βρίσκονται άλλα μέσα στη μικρή πύελο και άλλα έξω από αυτήν. Τα όργανα που βρίσκονται μέσα στη μικρή πύελο λέγονται έσω γεννητικά όργανα. Αυτά παράγουν τα γεννητικά κύτταρα, διάφορα εκκρίματα και ορμόνες. Τα όργανα που βρίσκονται έξω από τη μικρή πύελο λέγονται έξω γεννητικά όργανα και χρησιμεύουν για τη συνουσία.

ΓΕΝΝΗΤΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΤΟΥ ΑΝΔΡΑ

- Το γεννητικό σύστημα του άνδρα αποτελείται από τους δύο όρχεις, τις δύο επιδιδυμίδες, τους δύο σπερματικούς πόρους, τις δύο σπερματοδόχες κύστεις, τους δύο εκσπερματικούς πόρους, τον προστάτη αδένα και το πέος.

ΟΙ ΟΡΧΕΙΣ

- ▶ Στην εμβρυική ζωή οι όρχεις βρίσκονται μέσα στην κοιλιά, πλάγια της οσφυϊκής μοίρας της σπονδυλικής στήλης. Μέχρι τη γέννηση του εμβρύου κατεβαίνουν μέσα από τον βουβωνικό πόρο και τελικά εγκαθίστανται μέσα στην πτυχή του δέρματος που λέγεται όσχεο και βρίσκεται κάτω από το πέος.
- ▶ Οι όρχεις είναι δύο, ο αριστερός και ο δεξιός. Έχουν μέγεθος καρυδιού και μήκος 4-5 εκατοστά. Κάθε όρχις εξωτερικά αποτελείται από ινώδη κάψα. Στο εσωτερικό του περιέχει α) μεγάλο αριθμό από λεπτά σωληνάρια, τα σπερματικά σωληνάρια, που από το τοίχωμά τους παράγονται τα σπερματοζωάρια και β) από τη διάμεση ουσία. Αυτή είναι χαλαρός συνδετικός ιστός με αγγεία, η οποία περιέχει τα διάμεσα κύτταρα που παράγουν τεστοστερόνη.

ΟΙ ΕΠΙΔΙΔΥΜΙΔΕΣ

► Η επιδιδυμίδα είναι μοίρα της εκφορητικής οδού του όρχεως. Βρίσκεται στο πάνω μέρος (πόλο) και στο πίσω χείλος του όρχεως. Η επιδιδυμίδα διακρίνεται σε τρία μέρη: α) την κεφαλή, β) το σώμα και γ) την ουρά. Η κεφαλή βρίσκεται στον πάνω πόλο του όρχεως και συνδέεται με αυτόν με τα λοβία της (10 - 12), τα οποία αποτελούν τη συνέχεια των σπερματικών σωληνάριων. Το σώμα και η ουρά βρίσκονται στο πίσω μέρος του όρχεος. Η ουρά της επιδιδυμίδας συνεχίζει στο σπερματικό πόρο.

Ο ΣΠΕΡΜΑΤΙΚΟΣ ΠΟΡΟΣ

- Ο σπερματικός πόρος έχει μήκος 40 – 50 εκατοστά και αποτελεί μέρος της εκφορητικής οδού του όρχεως. Είναι η συνέχεια της ουράς της επιδιδυμίδας και αρχίζει από τον κάτω πόλο του όρχεως και φτάνει μέχρι τη βάση του προστάτη, όπου ενώνεται με τη σπερματοδόχο κύστη και δίνει τον εκσπερματικό πόρο. Ο σπερματικός πόρος διακρίνεται σε 5 μοίρες: την ορχική, την τονική, τη βουβωνική μοίρα, την πυελική μοίρα, και την κυστική.

ΣΠΕΡΜΑΤΟΔΟΧΕΣ ΚΥΣΤΕΙΣ

- Οι σπερματοδόχες κύστεις είναι στενόμακρες κύστεις, οι οποίες βρίσκονται πάνω από τον προστάτη, προς τα έξω από την κυστική μοίρα του σπερματικού πόρου. Στην άκρη τους στενεύουν και ενώνονται με τον σπερματικό πόρο σχηματίζοντας τον εκσπερματικό πόρο.

ΕΚΣΠΕΡΜΑΤΙΚΟΣ ΠΟΡΟΣ

- ▶ Είναι δύο μικροί πόροι μήκους 2 εκατοστών, που διασχίζουν λοξά τον προστάτη και εκβάλλουν στην ουρήθρα.

Ο προστάτης αδένας

► Έχει μέγεθος και σχήμα καστάνου και βρίσκεται στο μπροστινό τμήμα της μικρής πυέλου, κάτω από την ουροδόχο κύστη. Μέσα από τον προστάτη περνάει η πρώτη μοίρα της ουρήθρας, η προστατική, στην οποία ο προστάτης διοχετεύει το προστατικό υγρό. Αυτό μαζί με τα σπερματοζωάρια και άλλα εκκρίματα από τον όρχι, την επιδιδυμίδα και τις σπερματοδόχες κύστεις, αποτελούν το σπέρμα.

ΤΟ ΠΕΟΣ

- Το πέος αποτελείται από τρία μέρη: τα σηραγγώδη σώματα του πέους και το σηραγγώδες σώμα της ουρήθρας. Τα σηραγγώδη σώματα του πέους λόγω της κατασκευής τους μπορούν να γεμίσουν με αίμα και έτσι το πέος να γίνει μεγαλύτερο, σκληρό και άκαμπτο, κατάλληλο για τη συνουσία. Το σηραγγώδες σώμα της ουρήθρας, μέσα από το οποίο διέρχεται η ουρήθρα, καταλήγει στο μπροστινό κωνοειδές μόρφωμα του πέους, που λέγεται βάλανος. Τα τρία σηραγγώδη σώματα περιβάλλονται από δέρμα (πόσθη). Η άκρη της πόσθης που καλύπτει τη βάλανο ονομάζεται ακροποσθία. Το άνοιγμα της ακροποσθίας βρίσκεται μπροστά από το έξω στόμιο της ουρήθρας.
- Το πέος ανήκει στα έξω γεννητικά όργανα του άνδρα, ενώ τα υπόλοιπα επειδή βρίσκονται μέσα στη μικρή πύελο, ανήκουν στα έσω γεννητικά όργανα.

ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΕΣ ΤΟΥ ΓΕΝΝΗΤΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΑΝΔΡΑ

- ▶ Οι γεννητικοί αδένες του άνδρα, οι όρχεις, εμφανίζουν δύο ξεχωριστές λειτουργίες:
- ▶ Εξωκρινής λειτουργία, παράγουν τα σπερματοζώαρια.
- ▶ Ενδοκρινής λειτουργία, παράγουν ορμόνες

Ο όρος σπερματογένεση σημαίνει τη διαδικασία παραγωγής ώριμων γεννητικών κυττάρων των σπερματοζωαρίων. Η σπερματογένεση αρχίζει από την εφηβεία και συνεχίζεται μέχρι τα γεράματα. Τα σπερματοζωάρια παράγονται από ειδικά κύτταρα που βρίσκονται στο τοίχωμα των σπερματικών σωληνάριων του όρχεως. Τα σπερματοζωάρια παρουσιάζουν τέσσερα μέρη: την κεφαλή, τον αυχένα, το σώμα και την ουρά . Ο αριθμός των σπερματοζωαρίων είναι $100.000.000/ml$ σπέρματος και εξαρτάται από τη συχνότητα των εκσπερματίσεων. Τη σπερματική λειτουργία των όρχεων βοηθάει η επιδιδυμίδα, ο σπερματικός πόρος, οι σπερματοδόχες κύστεις και ο προστάτης. Τα όργανα αυτά χρησιμεύουν σαν αποθήκες και σαν εκφορητική οδός του σπέρματος. Επίσης συμβάλλουν με τις εκκρίσεις τους στη ζωτικότητα και κινητικότητα των σπερματοζωαρίων.

Το σπέρμα

Το σπέρμα αποτελείται από τα σπερματοζωάρια και το υγρό που ονομάζεται σπερματικό πλάσμα. Το σπερματικό πλάσμα είναι έκκριμα κυρίως του προστάτη και των σπερματοδόχων κύστεων και σε μικρότερο ποσοστό των όρχεων και της επιδιδυμίδας.

ΕΝΔΟΚΡΙΝΗΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ

- Οι όρχεις παράγουν ανδρογόνο (τεστοστερόνη) και οιστρογόνα σε πολύ μικρή ποσότητα. Η τεστοστερόνη κυκλοφορεί στο αίμα και είναι υπεύθυνη για τη σπερματογένεση και την ανάπτυξη και διαμόρφωση των χαρακτηριστικών του φύλου.

Δράσεις της τεστοστερόνης

- Στο γεννητικό σύστημα κατά την εμβρυϊκή περίοδο διαμορφώνει το γεννητικό σύστημα. Στην περίοδο της ήβης βοηθάει στην ανάπτυξη του προστάτη των σπερματοδόχων κύστεων, του πέους, της επιδιδυμίδας και των όρχεων.
- Στο ερειστικό σύστημα αναστέλλει την αύξηση των οστών.

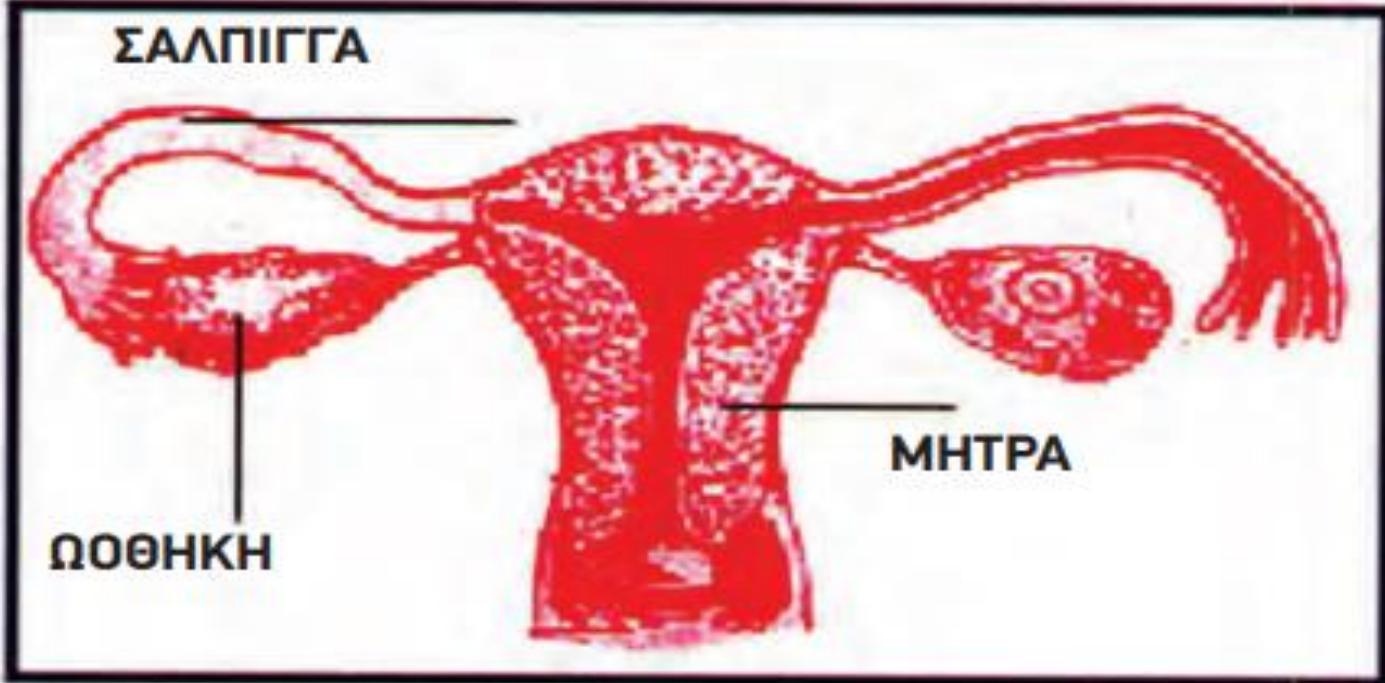
-
- Στο λάρυγγα αυξάνει το μέγεθος του λάρυγγα και διαμορφώνει το σχήμα του, έτσι ώστε να παράγεται η χαρακτηριστική ανδρική φωνή.
 - Στο δέρμα αυξάνει το πάχος του δέρματος και διεγείρει την έκκριση των σμηγματογόνων αδένων. Επίσης επηρεάζει την εξέλιξη της τριχοφυΐας. Η τεστοστερόνη όταν υπάρχει η κληρονομική προδιάθεση προκαλεί την ανδρική αλωπεκία.
 - Στο μεταβολισμό η τεστοστερόνη αυξάνει τη σύνθεση των πρωτεϊνών και με τον τρόπο αυτό τη μυϊκή μάζα.
 - Στην ψυχοσύνθεση με τη δράση της ο ἔφηβος γίνεται πιο επιθετικός, πιο ενεργητικός και με αυξημένη σεξουαλική διάθεση.

ΓΕΝΝΗΤΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΤΗΣ ΓΥΝΑΙΚΑΣ

- Το γεννητικό σύστημα της γυναικας όπως και του άνδρα διακρίνεται σε έσω γεννητικά όργανα και σε έξω γεννητικά όργανα. Τα έσω γεννητικό όργανα βρίσκονται μέσα στην πύελο, ενώ τα έξω γεννητικό όργανα βρίσκονται έξω από την πύελο.

-
- Τα έσω γεννητικά όργανα αποτελούνται από:
 - τις δύο ωοθήκες (δεξιά και αριστερή)
 - τις δύο σάλπιγγες ή ωαγωγούς
 - τη μήτρα
 - τον κολεό (κόλπο).
 - Τα έξω γεννητικά όργανα αποτελούνται από το αιδοίο, το οποίο αποτελείται από την κλειτορίδα, τα μικρά και τα μεγάλα χείλη, το εφήβαιο, τον πρόδομο του κολεού, τους βολβούς του πρόδομου και τους μεγάλους αδένες του πρόδομου

Εικ. 8.6 Τα έσω γεννητικά όργανα της γυναικας

ΟΙ ΩΟΘΗΚΕΣ

► Είναι οι γεννητικοί αδένες της γυναικας. Παράγουν τα γεννητικό κύτταρα δηλαδή τα ωάρια και τις ορμόνες. Οι ωοθήκες έχουν σχήμα αμυγδάλου και βρίσκονται στα πλάγια τοιχώματα της μικρής πυέλου. Σε κάθε ωοθήκη διακρίνουμε δύο χείλη, το μπροστά και το πίσω, δύο άκρα το άνω και το κάτω καθώς και δύο επιφάνειες, τη μέσα και την έξω. Το μήκος της κάθε ωοθήκης είναι 3-4 εκατοστά και το πλάτος της 1,5-2 εκατοστά. Στο επάνω της άκρο ακουμπάει το αρχικό τμήμα της σάλπιγγας, ο κώδωνας της σάλπιγγας, μέσω του οποίου το ωάριο φτάνει στη μήτρα. Μέσα στο συνδετικό στρώμα της ωοθήκης, στα σύνορα με το βλαστικό επιθήλιο, βρίσκεται η φλοιούδης ουσία, η οποία περιέχει τα άωρα ωοθυλάκια.

ΣΑΛΠΙΓΓΕΣ Ή ΩΑΓΩΓΟΙ

- ▶ Είναι δύο μυϊκοί σωλήνες ο δεξιός και ο αριστερός, που ο καθένας έχει μήκος 10 - 12 εκατοστά. Οι σάλπιγγες αποτελούνται από τέσσερις μοίρες: Α. Τον κώδωνα ή χοάνη Β. Τη λήκυθο Γ. Τον ισθμό Δ. Τη μητριαία μοίρα (καταλήγει μέσα στην κοιλότητα της μήτρας).
- ▶ Η σάλπιγγα έχει δύο στόμια: α) το κοιλιακό, και β) το μητριαίο, το οποίο είναι στενό και βρίσκεται στη γωνία της κοιλότητας της μήτρας. Μέσα στην κοιλότητα της σάλπιγγας γίνεται η γονιμοποίηση του ωαρίου από το σπερματοζωάριο. Το γονιμοποιημένο ωάριο φέρεται και εγκαθίσταται μέσα στην κοιλότητα της μήτρας.

Η ΜΗΤΡΑ

- Η μήτρα είναι κοίλο μυώδες όργανο σε μέγεθος και σχήμα αναποδογυρισμένου αχλαδιού. Βρίσκεται μέσα στη μικρή πύελο πίσω από την ουροδόχο κύστη και μπροστά από την τελική μοίρα του παχέος εντέρου, δηλαδή το ορθό. Αποτελείται από παχιά τοιχώματα και μία μικρή σχετικά κοιλότητα. Η μήτρα έχει μήκος περίπου 8 - 10 εκατοστά και αποτελείται από τρία μέρη: ■ Τον πυθμένα. ■ Το σώμα. ■ Ο τράχηλος: είναι το κατώτερο τμήμα της μήτρας. Το κάτω μέρος του περιβάλλεται από το επάνω τμήμα του κόλπου. Ο τράχηλος επικοινωνεί με το σώμα της μήτρας με το ίσω στόμιο και με τον κόλπο με το ίξω στόμιο της μήτρας.

► Η κοιλότητα της μήτρας είναι σχισμοειδής και διακρίνεται στην κοιλότητα του σώματος και στην κοιλότητα του τραχήλου. Το όριό τους είναι το έσω στόμιο της μήτρας και αντιστοιχεί εξωτερικά στον ισθμό. Η κοιλότητα του σώματος έχει σχήμα τριγώνου με τη βάση προς τα πάνω και προεκτείνεται προς τα έξω σε δύο γωνίες που λέγονται κέρατα της μήτρας. Αυτά αντιστοιχούν στα μητριαία στόμια της δεξιάς και αριστερής σάλπιγγας. Η κοιλότητα του σώματος της μήτρας επαλείφεται από βλεννογόνο που λέγεται ενδομήτριο και η κοιλότητα του τραχήλου από βλεννογόνο που λέγεται ενδοτράχηλος. Οι βλεννογόνοι αυτοί παρουσιάζουν κυκλικές μεταβολές κατά τη διάρκεια του ωοθηκικού κύκλου.

ΚΟΛΕΟΣ ή ΚΟΛΠΟΣ

► Ο κόλπος είναι ινομυσώδης σωλήνας μήκους περίπου 8 - 9 εκατοστά, ο οποίος βρίσκεται μεταξύ του τραχήλου της μήτρας και του αιδοίου. Υποδέχεται το πέος κατά τη συνουσία και μέσα από αυτόν διέρχεται το έμβρυο κατά τη γέννησή του. Το άνω άκρο του κόλπου περιβάλλει τον τράχηλο της μήτρας και σχηματίζει έτσι μια κυκλική αύλακα που λέγεται θόλος του κόλπου. Ο θόλος του κόλπου είναι υψηλότερος προς τα πίσω.

Ο κόλπος χωρίζεται σε τρία μέρη

- το άνω άκρο ή θόλος,
- το σώμα και
- το κάτω άκρο ή στόμιο

Στο κάτω άκρο υπάρχει κυκλοτερής πτυχή, ο παρθενικός υμένας.

ΑΙΔΟΙΟ

- ▶ Αιδοίο λέγεται το σύνολο των εξωτερικών γεννητικών οργάνων της γυναίκας. Το αιδοίο αποτελείται από:
 - ▶ το εφήβαιο
 - ▶ τα δύο μεγάλα χείλη
 - ▶ τα δύο μικρά χείλη
 - ▶ την κλειτορίδα
 - ▶ τον πρόδομο του κολεού
 - ▶ τους βολβούς του προδόμου
 - ▶ τους μεγάλους αδένες του προδόμου.

Εφήβαιο

- ▶ Είναι τρίγωνο τριχωτό έπαρμα του δέρματος. Βρίσκεται μπροστά από την ηβική σύμφυση.
- ▶ Μεγάλα χείλη του αιδοίου
- ▶ Είναι δύο επιμήκεις πτυχές του δέρματος, οι οποίες αρχίζουν από το εφήβαιο και κατευθύνονται προς τα κάτω και πίσω. Ανάμεσά τους βρίσκεται η αιδοική σχισμή.
- ▶ Μικρά χείλη του αιδοίου
- ▶ Είναι λεπτές πτυχές του δέρματος και μοιάζουν με βλεννογόνο. Καλύπτονται από τα μεγάλα χείλη. Προς τα εμπρός τα μικρά χείλη περιβάλλουν την κλειτορίδα.

► Κλειτορίδα

Η κλειτορίδα αντιστοιχεί στο ανδρικό πέος. Διαφέρει όμως από αυτό στο μέγεθος και στο ότι δεν έχει το σηραγγώδες σώμα της ουρήθρας. Αποτελείται δηλαδή μόνο από τα δύο σηραγγώδη σώματα της κλειτορίδας. Έχει μήκος γύρω στα 6 εκατοστά και εμφανίζει δύο σκέλη, το σώμα και τη βάλανο.

► Ο πρόδομος του κολεού

■ Είναι κατάδυση του αιδοίου. Βρίσκεται ανάμεσα στα μικρά χείλη και μπροστά φτάνει μέχρι το χαλινό της κλειτορίδας. Στον πρόδομο εκβάλλουν η ουρήθρα και ο κολεός.

► Οι βολβοί του προδόμου

■ Είναι δύο ωοειδείς μάζες που βρίσκονται κάτω από τα μεγάλα χείλη του αιδοίου, δεξιά και αριστερά από το στόμιο του κολεού και από το έξω στόμιο της ουρήθρας.

► Οι μείζονες αδένες του προδόμου

■ Είναι δύο μικροί αδένες σε μέγεθος φακής ή φασολιού. Βρίσκονται κάτω από τα μεγάλα χείλη του αιδοίου και στο πίσω μέρος τους.

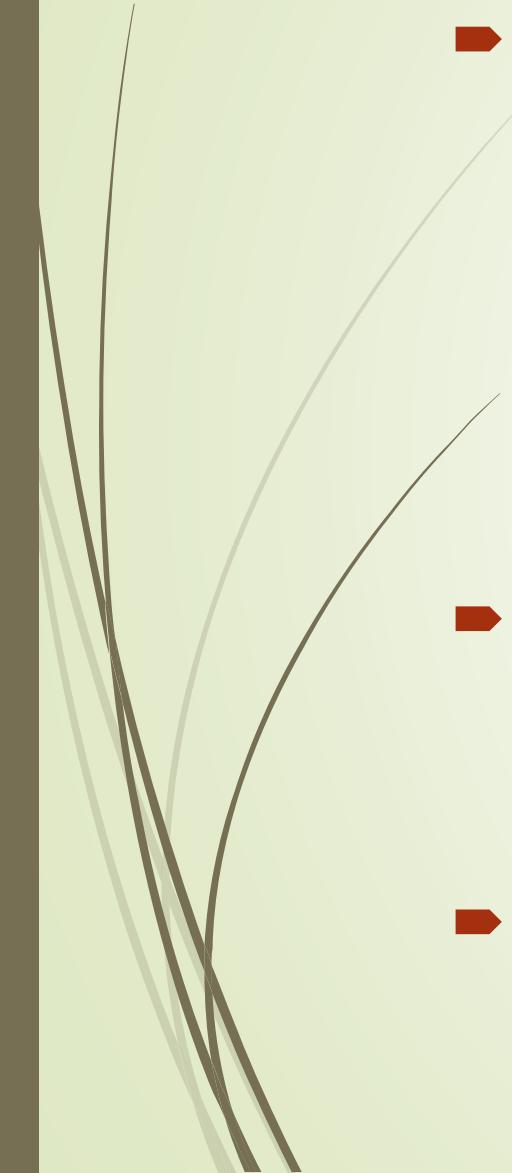

ΩΟΘΗΚΙΚΟΣ ΚΥΚΛΟΣ

Τα ωοθυλάκια

- ▶ Τα ωοθυλάκια είναι το λειτουργικό τμήμα των ωοθηκών. Αυτά παράγουν ορμόνες (ενδοκρινής λειτουργία) και ωάρια (εξωκρινής λειτουργία των ωοθηκών). Τα ωοθυλάκια διακρίνονται σε πρωτογενή, δευτερογενή και ώριμα.
- ▶ Πρωτογενή ωοθυλάκια: σχηματίζονται κατά την εμβρυϊκή ηλικία. Ο αριθμός τους στην εφηβεία φθάνει τις 400.000. Από αυτά κατά την αναπαραγωγική ζωή της γυναικας που είναι 35 χρόνια περίπου, ωριμάζουν γύρω στα 400 πρωτογενή ωοθυλάκια (ένα σε κάθε ωοθηκικό κύκλο).

-
- ▶ Δευτερογενή ωιθυλάκια: είναι πιο ογκώδη από τα πρωτογενή και βρίσκονται βαθιά στη φλοιώδη μοίρα. Τα δευτερογενή ωιθυλάκια προέρχονται από τα πρωτογενή. Σε κάθε ωιθηκικό κύκλο ένα δευτερογενές ωιθυλάκιο ωριμάζει και μετατρέπεται σε ώριμο ωιθυλάκιο.
 - ▶ Όριμα ωιθυλάκια: Κάθε ώριμο ωιθυλάκιο καταλαμβάνει το περισσότερο από το πάχος της φλοιώδους ουσίας της ωιθήκης. Αυτό αποτελείται:
 - ▶ από το περιβλημά του,
 - ▶ από το άντρο (κοιλότητα του ωιθυλακίου που περιέχει υγρό) και
 - ▶ από το ωάριο

-
- 'Όταν το ωοθυλάκιο ωριμάσει, το περίβλημά του σπάει και έτσι ελευθερώνεται το ωάριο, αυτό ονομάζεται ωοθυλακιορρηξία. Με την ωοθυλακιορρηξία, δηλαδή μετά την κένωση του ωοθυλακίου από το υγρό και το ωάριο, το ωοθυλάκιο γεμίζει στην αρχή με αίμα (ερυθρό σωμάτιο). Αργότερα και όταν απορροφηθεί το αίμα γεμίζει με κύτταρα (ωχρό σωμάτιο) και στη συνέχεια όταν αυτά διαλύονται, γεμίζει με συνδετικό ιστό (λευκό σωμάτιο).
 - Τα δευτερογενή ωοθυλάκια που δεν ωριμάζουν, δεν εμφανίζουν τη διαδικασία της ωοθυλακιορρηξίας και ονομάζονται άτρητα. Αυτά υποπλάσσονται και τέλος εξαφανίζονται.
 - Η αναπαραγωγική ζωή της γυναικας αρχίζει με την ήβη και τελειώνει με την εμμηνόπαυση. Στο χρονικό αυτό διάστημα εμφανίζεται η έμμηνος ρύση (περίοδος).

► Ωοθηκικός κύκλος είναι το διάστημα από την αρχή μίας περιόδου έως την αρχή της επομένης. Ο ωοθηκικός κύκλος χωρίζεται σε δύο φάσεις: α) την παραγωγική φάση και β) την εκκριτική φάση. Η ωοθυλακιορρηξία γίνεται 14 ημέρες πριν την εμφάνιση της επόμενης περιόδου, δηλαδή περίπου στη μέση του ωοθυλακικού κύκλου των 28 ημερών. Εάν δεν γίνει ωοθυλακιορρηξία, δεν δημιουργείται ωχρό σωμάτιο και ο κύκλος έχει μόνο παραγωγική φάση.

ΓΟΝΙΜΟΠΟΙΗΣΗ

► Γονιμοποίηση ονομάζεται η συνένωση του ώριμου ωαρίου με το σπερματοζωάριο, που έχει σαν αποτέλεσμα το σχηματισμό του ζυγωτού. Το ζυγωτό είναι το πρώτο κύτταρο του ανθρώπινου οργανισμού. Η γονιμοποίηση γίνεται στις σάλπιγγες και συγκεκριμένα στη λήκυθο. Η γονιμοποίηση μπορεί να συμβεί 4-24 ώρες μετά την ωιθυλακιορρηξία. Επειδή τα σπερματοζωάρια ζουν μέχρι 72 ώρες, είναι δυνατό να γίνει η γονιμοποίηση με σεξουαλική επαφή η οποία θα προηγηθεί 2-3 ημέρες της ωιθηλακιορρηξίας.

► Σε κάθε εκσπερμάτωση υπάρχουν 50-200 εκατομμύρια σπερματοζωαρίων. Λίγα όμως από αυτά καταφέρνουν να φτάσουν στη σάλπιγγα όπου περικυκλώνουν το ωάριο. Τελικά μόνο ένα καταφέρνει με την κεφαλή του να τρυπήσει το τοίχωμα του ωαρίου και να μπει μέσα (γονιμοποίηση). Αμέσως μετά η ουρά του σπερματοζωαρίου κόβεται και εκφυλίζεται. Το γονιμοποιημένο ωάριο (ζυγωτό) παραμένει 3-4 ημέρες στη σάλπιγγα. Στη συνέχεια προχωρεί και φτάνει στην κοιλότητα της μήτρας όπου και εμφυτεύεται στο ενδομήτριο

-
- ▶ Εκεί σχηματίζεται πλέον το έμβρυο και ο πλακούντας, στο σχηματισμό του οποίου συμβάλλουν και ορισμένα στοιχεία του ενδομήτριου. Η κύηση διαρκεί φυσιολογικά 40 εβδομάδες και λήγει με τον τοκετό .
 - ▶ Μετά τη γονιμοποίηση του ωαρίου το ωχρό σωμάτιο της ωιθήκης δεν μετατρέπεται σε λευκό σωμάτιο, αλλά παραμένει ως ωχρό σωμάτιο της κύησης και χρησιμεύει για την παραγωγή οιστρογόνων και προγεστερόνης, έως ότου το ρόλο αυτό να αναλάβει ο πλακούντας (δεύτερο τρίμηνο της κύησης).

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- ▶ http://ebooks.edu.gr/ebooks/d/8547/4626/24-0629-01_Anatomia-Fysiologia_G-EPAL_Vivlio-Mathiti.pdf